

Beszámoló

Hajdúhadház Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja Intézkedési Tervének megvalósulásáról

Hajdúhadház Város Önkormányzata összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete Hajdúhadház Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (továbbiakban: HEP) a 133/2013. (VI.28.) HÖ. számú határozatával fogadta el.

A HEP helyzetelemző részből és a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervből áll.

A HEP helyzetelemző része esélyegyenlőségi célcsoportonként mutatja be a célcsoportba tartozók számát, arányát, helyzetét, szolgáltatásokhoz való hozzáférésük alakulását Hajdúhadházon. A HEP intézkedési terve olyan beavatkozásokat fogalmazott meg, amelyek a helyzetelemzésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján a HEP időarányos megvalósulását illetve a helyzet megváltozását két évente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a HEP-et felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően módosítani kell.

A HEP IT-ben foglalt intézkedések megvalósulásának áttekintése:

A HEP IT felülvizsgálata, az intézkedések megvalósulásának értékelése, új intézkedések szükségességének vizsgálata friss adatokon alapuló helyzetelemzés alapján történt. (HEP helyzetelemző részének aktualizálása)

I. Romák és/vagy mélyszegénységben élők:

1. A munkáltatók munkaerő-piaci igényéhez igazodó képzések indítása, helyi szakmunkás képzés elindításának lehetősége, álláskeresési technikák tanítása, lehetőségnyújtás tapasztalatszerzésre

Az intézkedés elfogadását a 21-25 éves korosztály magas munkanélkülisége és a szakképzettség hiánya indokolta.

Hajdúhadházon a **Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége** közreműködésével megvalósult programok:

- TÁMOP-1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” program
- TÁMOP- 2.1.6. „Újra tanulok!” program

A TÁMOP-1.1.2 programban a képzések spektruma rendkívül széles volt, az erdei melléktermékgyűjtő és –feldolgozó betanított tanfolyamtól, egészen a középfokú nyelvvizsgára felkészítő nyelvi képzésekig bezárólag.

A TÁMOP- 2.1.6. „Újra tanulok!” program lehetőséget kínált az alacsony iskolai végzettségű és szakképzetlen felnőttek számára, hogy felzárkózzanak és megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapfokú végzettséget. A program lehetővé tette, hogy iskolai végzettségtől függetlenül pótolni tudják hiányzó kompetenciáikat, valamint a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, konkrét munkatevékenység végzéséhez szükséges szakmai ismereteket, szakképzettséget szerezzenek, ezáltal javulhat a foglalkoztathatóságuk.

A Munkaügyi Központ jelenleg is folyamatban lévő képzései közül a nők számára indult legjelentősebb képzések: konyhai kisegítő képzés, gyermekfelügyelő képzés.

A Szilágyi Dániel Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola a munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzéseket indít a fiatalok számára. A 2012/2013. tanévben indult családpedagógiai mentor képzésén 64 fő vett részt. A 2014/2015. tanévben 24 fő kezdte meg a kőműves és hidegburkoló képzést. Az oktatási intézmény tervei között szerepel, hogy a 2015/16. tanévben szociális gondozó és ápoló képzést indít.

A Csokonai Művelődési Házban 2014-ben több felnőttképzés is indult:

- házi beteggondozói tanfolyam 2014. január 8-március 5-ig (13 alkalom), résztvevők száma: 25 fő
- a Debreceni Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola által tartott:
 - temető gondozás, parképítés: 24 fő (össz. óraszám: 138 óra, melyből decemberben lement: 30 óra)
 - takarító képzés: 30 fő (össz. óraszám: 72 óra elmélet, melyből lement 24 óra; 288 óra gyakorlat, melyből lement 18 óra)
- Z SZI-PLUSZ Hajdúböszörmény: Gyermek-és ifjúságvédelemi képzés 24 fő (240 elméleti óra, melyből decemberben lement 114 óra)
- Türr István Képző és Kutató Intézet - Alapkompetencia képzés: A Csokonai Művelődési Házban 9 fő (200 óra), decemberben lement 96 óra részben a művelődési házban, részben a Földi Iskolában 10 fő, (200 óra) decemberben lement 96 óra, ebből a művelődési házban volt 36 óra.
- IOSZIA Gyöngyös: Konyhai kisegítő képzés: 20 fő (114 óra, melyből decemberben lement 54 óra)

2. A fiatalok iskolaelhagyásának megakadályozása, az általános iskolai felnőttoktatás elindításának vizsgálata

Az intézkedést a nyilvántartott álláskereső és a szegregátumban élők alacsony iskolai végzettsége és az analfabetizmus indokolta.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodája rendszeresen tart esetmegbeszéléseket az iskolai élettel összefüggő sikertelenségek (pl.: igazolatlan mulasztás, iskolaelhagyása, tankötelezettség teljesítése, beilleszkedési- tanulási-magatartászavar stb.) miatt. Ezen alkalmakkor a jelen lévő szakemberek és a családtagok közösen készítenek cselekvési tervet az iskolai előmenetellel kapcsolatos problémák megoldása érdekében. A családgondozók napi munkavégzésük során is nagy hangsúlyt fektetnek annak tudatosítására, hogy a mobilitás egyik lehetséges útja az iskolai tanulmányok folytatása és sikeres befejezése.

Hajdúhadházon a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége közreműködésével megvalósult programok:

- TÁMOP-1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” program
- TÁMOP- 2.1.6. „Újra tanulok!” program

A **TÁMOP-1.1.2 program** célja a hátrányos helyzetű álláskeresők munkaerőpiacra való belépésének segítése, komplex, személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó szolgáltatásokkal és támogatásokkal.

Ebben a programban a képzések spektruma rendkívül széles volt, az erdei melléktermékgyűjtő és –feldolgozó betanított tanfolyamtól, egészen a középfokú nyelvvizsgára felkészítő nyelvi képzésekig bezárólag.

A programban képzésben résztvevők számáról csak járási szintű (Hajdúhadház, Bocskai kert, Téglás) adataink vannak:

- 2013-ban: 158 fő
- 2014-ben: 78 fő

A **TÁMOP- 2.1.6. „Újra tanulok!” program** lehetőséget kínált az alacsony iskolai végzettségű és szakképzetlen felnőttek számára, hogy felzárkózzanak és megszerezzék a szakképzésben való részvétel feltételét jelentő alapkörű végzettséget. A program lehetővé tette, hogy iskolai végzettségtől függetlenül pótolni tudják hiányzó kompetenciákat, valamint a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, konkrét munkatevékenység végzéséhez szükséges szakmai ismereteket, szakképzettséget szerezzenek, ezáltal javulhat a foglalkoztathatóságuk.

A téli közfoglalkoztatás keretében megvalósítandó alapkörű-fejlesztő képzések (2013. december 2-től 2014. április végéig) lebonyolítása a Türr István Képző és Kutató Intézet közreműködésével történt.

A leghátrányosabb helyzetű álláskeresőknél szervezett alapkörű-fejlesztés c. képzés mellett – az időközben jelentkező igényekhez igazodva – december végétől további képzési programok indultak a téli közfoglalkoztatás keretén belül.

A téli közfoglalkoztatásba vontak így módon négy képzési program közül választhattak:

- **Alapkörű-fejlesztés:** az 5 tananyagegységből álló, 438 órás képzés célja azoknak az elemi ismereteknek, készségeknek és szociális kompetenciáknak az elsajátítása/begyakorlása, melyek elengedhetetlenek a sikeres munkaerő-piaci reintegrációhoz, valamint alapfeltételei a szakképzésbe való bekapcsolódásnak. A képzés azoknak a leghátrányosabb helyzetű munkavállalóknak szerveződött, akik egyáltalán nem, vagy csak részben rendelkeznek az általános iskola elvégzéséhez szükséges alapkörű-kompetenciákkal és -készségekkel.

(Tananyagegységei: Ráhangoló/motiváló tréning; Kulcskompetenciák fejlesztése: Írás-olvasás; Kulcskompetenciák fejlesztése: Számolás; Tanulástechnikai tréning; Életvitel; Mentálhigiéné tréning)

- **Kompetencia-fejlesztés:** középiskolát végzett hallgatók számára. A 438 órás képzés a különböző szakmai ismeretek – jogi, pénzügyi, alapvető ügyintézési ismeretek – mellett elsősorban a szociális kompetenciákat fejleszti.

(Moduljai: Csapatépítés; Önismeret és személyiség-fejlesztés; Tanulástechnikai tréning; Pályaorientációs tréning; Jogi alapismeretek; Kommunikációs- és konfliktuskezelői tréning; Pénzügyi, ügyintézői alapismeretek; Környezettudatosság-fejlesztő tréning).

• **7. osztályos felzárkóztató képzés:** Hat osztályt végzett, (hatodik osztályos általános iskolai bizonyítvánnyal rendelkező) közmunka programba vont hallgatók számára.

• **8. osztályos felzárkóztató képzés:** Hét osztályt végzett, (hetedik osztályos általános iskolai bizonyítvánnyal rendelkező) közmunka programba vont hallgatók számára.

A TÁMOP-2.1.6 program keretein belül 2013-ban 223-an vettek részt az alapkompétencia képzésben.

Alapkompétencia képzésben résztvevők létszáma	223 fő
Ebből romának vallották magukat	165 fő
Ebből alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik	193 fő
Ebből szakképzettséggel nem rendelkezik	183 fő

A fenti képzéstípusban 136 nő vett részt, akik közül 98-an vallották magukat roma nemzetiségűnek.

A Munkaügyi Központ jelenleg is folyamatban lévő képzései közül a nők számára indult legjelentősebb képzések: konyhai kisegítő képzés, gyermekfelügyelő képzés.

3. Egészséges életmóddal kapcsolatos programok, előadások, szűrővizsgálatok szervezése

Hajdúhadház Város Önkormányzata vissza nem térítendő támogatásban részesült a TÁMOP 6.1.2/LHH/11-B-2012-0001 kódszámú „Tegyünk többet egészségünkért” Egészségfejlesztési programok a Hajdúhadházi Kistérségben elnevezésű projekt megvalósításához. A projekt elsődleges célja a betegségek megelőzése és ehhez kapcsolódó programok megvalósítása a kistérség településein (Bocskai kert, Fülöp, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Nyíradony, Nyíracád, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Téglás, Újléta, Vámospércs).

A program részeként 2013-ban Egészségfejlesztési Iroda (a továbbiakban: EFI) került kialakításra a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal épületében.

Az EFI szolgáltatásait a település minden lakosa ingyenesen veheti igénybe nemre, korra, iskolai végzettségre, illetve etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül.

2013. október 01. napjától 3 célcsoport számára betegklubok alakultak (cukorbeteg klubja, szív-érrendszeri beteg klubja, túlsúlyos beteg klubja), valamint további programok, foglalkozások beindítására volt lehetőség.

Alkohol-megelőzés területén szervezett programok: Anonim alkoholisták csoportja, Film klub, "Hogy vagy csoport?", Hozzátartozók klubja, Játékterápiás csoport, Önismereti és személyiségfejlesztő tréning szenvedélybeteg részére, Szocioterápiás program alkoholfüggő betegek részére. Rendszeres testmozgásra ösztönző programok: Testsúlycsökkentő torna, Csoportos gyógytorna, Senior torna, Jóga, Kerékpár klub. Lelki egészség területén szervezett programok: Baba-mama-apa klub, Tinédzser szülők klubja, Egyedülálló-magányosok klubja, Önismereti és személyiségfejlesztő tréning depressziósoknak, Lelki betérő. Életmódváltással, egészséges táplálkozással kapcsolatos programok: Életmód klub, Reform klub.

2013 októberétől az EFI munkatársai végzik a lakosság szűrését (vérnyomásmérés, vércukorszint mérés, koleszterinszint mérés, testsúlymérés, testtömegindex-számítás, egészségfejlesztési tesztek kitöltése), illetve az állapotuknak megfelelő betegklubokba irányítását.

A program iránt érdeklődő lakosoknak lehetősége van a programba való belépésre, amely a fent részletezett egészségi állapotfelmérésből (szűrővizsgálat és állapotfelmérő lap kitöltéséből) áll. A programba bevont személyek számára a projekt ideje alatt (2013. 10.01.-2015.05.31.) előre egyeztetett időpontokban, kéthavonta ismételt állapotfelmérésre kerül sor az Egészségfejlesztési Irodában, az egészségi állapot nyomon követése érdekében.

Hajdúhadházon számos nagyrendezvény is lebonyolításra került. Több egészségnap, füstmentes nap, kéthetes életmód tábor, illetve 3 napos egészség-expo megrendezését is maga mögött tudhatja a város. Ezen nagyrendezvények alkalmával utcai szűréseken, illetve az esti órákban szakértő előadók által tartott előadásokon, valamint különböző szekciókon vehettek részt az érdeklődők.

Az EFI folyamatosan tartja a kapcsolatot a területileg illetékes népegészségügyi szakigazgatási szervvel, részt vesz a népegészségügyi szűrések népszerűsítésében, szervezésében. A településen folyamatosan tájékoztatja a háziorvosokat, védőnői szolgálatot a területen működő betegklubokról, foglalkozásokról.

A programba bevont személyek száma, (akik részt vettek bármilyen foglalkozáson, nagyrendezvényen) 2013. október 01. napjától 2014. december 31. napjáig megközelítőleg **4500 fő**. Az EFI-ben életmódváltó programba bevont kliensek száma 2013. október 01. napjától 2014. december 31. napjáig **256 fő**, akik az Egészségfejlesztési Irodába kéthavi rendszerességgel visszahívásra kerülnek, így nyomon követésük folyamatosan zajlik.

A Csokonai Művelődési Házban 2014-ben tartott egészséges életmóddal kapcsolatos programok:

- Hallásvizsgálat: február 7., július 9. 45 fő
- Egészségügyi állapotfelmérés: február 12.
- Tüdőszűrés: február 24 – március 05. 1684 fő
- Véradás: március 17., június 17., szeptember 17., november 04., december 17. összesen: 300 fő
- Egészségügyi szűrés (csontritkulás, memória vizsgálat): szeptember 23- 25. (EFI szervezésében)
- Egészség fejlesztési konferencia: december 10. (EFI szervezésében)
- Mozgáskorlátozottak Egyesületének fogadóórája: március 27-től kéthetente csütörtökön (összesen 60 fő, 12 alkalom)
- Életfa program Környezeti fenntarthatóság, és egészséges életmóddal kapcsolatos előadás: október 18., december 21.

II. Gyermekek

1. Életvezetési, gyermeknevelési technikák tanítása

Az intézkedés szükségességét az indokolta, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat által kezelt problémák 39 %-a a gyermek szülő általi elhanyagoltsága volt.

A probléma kezelése érdekében a Hajdúhadházi Mikrotérsgégi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodájánál 2014 májusa óta működik a Fialat anyák klubja, kéthetente

csütörtökön délelőttönként.

A Klub célcsoportja a mélyszegénységben élő, első sorban roma származású kisgyermeket nevelő anyák, akik a település szegregátumaiban élnek.

A Fiatal anyák klub tematikája:

- gyermekgondozás- nevelés;
- a játék szerepe és jelerőssége a gyermekek életében
- gyermekbetegségek, védőoltások fontossága
- meseolvasás, mondókázás, értelmi fejlesztés fontossága;
- korai szülővé válás nehézségei, tudatos gyermekvállalás;
- kézműves tevékenységek a családban;
- nők- anyák- munkavállalás;
- háztartás gazdálkodás, háztartásvezetés;
- családi munkamegosztás, családon belüli szerepek.

A program megvalósításába bevonásra került a helyi Védőnői Szolgálat munkatársa, valamint óvodapedagógus végzettségű szakember is.

A szükségletfelmérés idején - az intézményi statisztikák figyelembe vételével a családgondozók mindennapi tapasztalatai alapján - úgy tervezték, hogy egy 10- 15 főből álló nyitott csoportot működtet a szolgálat. A megvalósítás során azonban nyilvánvalóvá vált, hogy nagyon nehéz a tervezett létszámot elérni, és a célcsoport tagjait a programban tartani. A kirekesztettségben élő fiatal nők/anyák alulmotiváltak a csoportos foglalkozásokon való részvétel iránt, azonban a program megismerése után szívesen vesznek részt a foglalkozásokon, az ott elhangzottakat beépítik mindennapi gyermeknevelés, háztartásvezetés során.

A kisgyermekes anyák a klubfoglalkozásokra gyermekeiket is magukkal vihetik, számukra a program ideje alatt gyermekfelügyelet biztosított.

A Fiatal anyák klub működésének eddigi tapasztalatai alapján elmondható, hogy a programban tartósan részt vevő anyák családi, szociális körülményei javultak, gyermeknevelési ismeretei bővültek.

A gyermekeik teljes körű ellátása során az itt megszerzett ismereteket tudják hasznosítani, ezáltal javultak a mélyszegénységben élő gyermekek egészséges fejlődési feltételei.

A Fiatal anyák Klub megvalósulását támogatta Hajdúhadház Város Önkormányzata a Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések Hajdúhadházon című ÉÁOP-5.1.1/D-12 kódszámú Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések projekt keretében elkülönített Programalap felhasználásával megvalósuló Társas-Játék Programsorozat keretében.

A Fiatal anyák Klub foglalkozásai nem csupán a gyermekek, hanem a településen élő nők helyzetének javítását is nagymértékben elősegíti. A program során az anyák/nők olyan ismeretekre, készségekre tesznek szert, amelyek elősegítik asszertivitásuk növekedését, a munkaerőpiacon is jól hasznosítható, praktikus ismeretekkel gazdagodnak.

A Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria ad helyet a „Zenébölcsi”-nek, mely 2014. februárban indult, heti rendszerességgel megtartásra kerülő Baba-mama zenés program. 2014 június hónaptól Baba-mama zenés torna várja az érdeklődő kismamákat. A résztvevők száma alkalmanként 26 fő.

2. Családi napközi beindításának vizsgálata

Az intézkedés megvalósíthatóságának vizsgálata arra az eredményre vezetett, hogy a családi napközi beindítása Hajdúhadházon nem szükséges, tekintettel arra, hogy a végzett igényfelmérés alapján jelenleg nincs igény családi napközire. Javasolt az intézkedés HEP IT-ből való törlése.

3. Gyógypedagógiai óvodai csoport indításának vizsgálata

Az intézkedés megvalósíthatóságának vizsgálata és a végzett igényfelmérés alapján jelenleg nem indokolt a gyógypedagógiai óvodai csoport beindítása Hajdúhadházon.

A gyógypedagógiai óvodai csoport iránt érdeklődők száma alacsony, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. számú mellékletének 4. pontjában meghatározott minimális csoportlétszámot (5 fő) sem érte el.

A célcsoportba tartozó gyermekek integráltan nevelhetőek, enyhe fokban sérült gyermekek. A jelentkezők alacsony számán túl a megvalósítás akadályát képezi a személyi és pénzügyi erőforrások hiánya is.

Javasolt az intézkedés HEP IT-ből való törlése.

III. Idősek

1. Bűnmegelőzéshez kapcsolódó programok

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ a Hajdúhadházi Rendőrkapitánysággal együttműködve 2013 novemberben, 2014 januárban és márciusban szervezett bűnmegelőzési előadást a célcsoport tagjainak. A résztvevők száma alkalmanként 20 fő volt. Az előadások során az idősek olyan hasznos ismeretekre tehettek szert, melyek által el tudják kerülni, hogy bűncselekmény áldozatává váljanak.

2. A digitális írástudás fejlesztése az élethosszig tanulás jegyében

A Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria segíti az oktatás – tanulás folyamatát, az önálló tanulást, az iskolarendszeren kívüli képzést, az élethosszig tartó tanulást. Segítik a használókat az információszerezés folyamatában már a gyermekkortól kezdve.

A különféle pályázati lehetőségek alkalmat adnak az olvasáskultúra fejlesztését, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését, új társadalmi csoportok bevonását célzó programok szervezésére. A programok 0-99 éves korig lehetőséget biztosítanak a kikapcsolódásra, az önművelődésre és a szórakozásra.

Az intézmény eMagyarország Pontként működik. Segíti a lakosság elektronikus ügyintézését (adóbevallás letöltése, e-kapu használata, pályázati dokumentáció hozzáféréseinek biztosítása, Erzsébet program).

Digitális írástudás képzéseket szerveznek minden évben egy-egy célcsoportnak: gyerekeknek, nyugdíjasoknak, felnőtt csoportoknak. A Nagyi net, Info-Net, Netre fel Nagyi! KölyökNet, lehetőséget ad a játékos virtuális kalandozásra.

A Könyvtár digitális írástudással kapcsolatos programjai és a résztvevők száma:

2013. Alkalmak száma: 44 Résztvevők száma: 220fő

2014. Alkalmak száma: 6 Résztvevők száma: 24 fő

A digitális írástudás fejlesztése érdekében a Csokonai Művelődési Házban 2014. november 13-án számítógép kezelő klub indult 50 év felettieknek. A klub ingyenes és az időseknek nyújt segítséget nemcsak a számítógép, hanem mindenféle digitális eszköz használatához.

3. Az idősek helyi szállítási lehetőségének vizsgálata

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Támogató Szolgálat csakis a fogyatékkal élő személyek szállítását végzi, nem rászorulókat kapacitás hiányában nem tudnak szállítani.

A helyi szállítás megvalósításának vizsgálata arra az eredményre vezetett, hogy a szociálisan nem rászorult személyek szállításának megvalósításához gépjárműre, üzemanyagpénzre illetve 2 fő hivatásos gépjárművezetőre és 1 fő betegkísérőre lenne szükség. A településen a szociálisan nem rászorultak szállítására való igényt teljesen kielégítené egy 9 fős gépkocsi.

A megvalósítás akadályát képezi a személyi, tárgyi és pályázati lehetőség hiányában a pénzügyi erőforrások hiánya. A pályázatfigyelést és a támogatók keresését továbbra is folytatni kell.

4. Bentlakásos idősek otthona építéséhez kapcsolódó pályázatfigyelés

A végzett igényfelmérés alapján, Hajdúhadházon van igény bentlakásos idősek otthonára. Ennek megvalósítása érdekében a pályázatfigyelés folyamatos, azonban nem volt olyan pályázati lehetőség, melynek keretén belül Hajdúhadházon bentlakásos idősek otthona jöhetne létre. A pályázatfigyelést továbbra is folytatni kell.

IV. Nők

1. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedését támogató programok, a nők vállalkozóvá válásának, önfoglalkoztatásának ösztönzése

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodájánál 2014 májusa óta működik a Fiatal anyák klubja, kéthetente csütörtökön délelőttönként. A Fiatal anyák klub foglalkozásai nem csupán a gyermekek, hanem a településen élő nők helyzetének javítását is nagymértékben elősegíti. A program során az anyák/nők olyan ismeretekre, készségekre tesznek szert, amelyek az elősegítik asszertivitásuk növekedését, a munkaerőpiacon is jól hasznosítható, praktikus ismeretekkel gazdagodnak.

Két esetben kereste fel a Szolgálatot roma származású női munkavállaló, akik önálló vállalkozás elindításán gondolkodtak. Az esélyeik elősegítése, terveik megvalósulása érdekében a Szolgálat munkatársa továbbírányította őket az ÉARFÜ Nonprofit Kft debreceni kirendeltségére.

Hajdúhadházon a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége közreműködésével megvalósult programok:

- TÁMOP-1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” program
- TÁMOP- 2.1.6. „Újra tanulok!” program

A programok a Romák és/ vagy mélyszegénységben élők célcsoportját érintő 2. számú intézkedésnél bővebben kifejtésre kerültek.

A TÁMOP-2.1.6 program keretein belül 2013-ban 223-an vettek részt az alapkompétencia képzésben.

Alapkompétencia képzésben résztvevők létszáma	223 fő
Ebből romának vallották magukat	165 fő
Ebből alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik	193 fő
Ebből szakképzettséggel nem rendelkezik	183 fő

A fenti képzéstípusban 136 nő vett részt, akik közül 98-an vallották magukat roma nemzetiségűnek.

A Munkaügyi Központ jelenleg is folyamatban lévő képzései közül a nők számára indult legjelentősebb képzések: konyhai kisegítő képzés, gyermekfelügyelő képzés.

A Szilágyi Dániel Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola a munkaerő-piaci igényekhez igazodó képzéseket indít a fiatalok számára. A 2012/2013. tanévben indult családpedagógiai mentor képzésén 64 fő vett részt. Az oktatási intézmény tervei között szerepel, hogy a 2015/16. tanévben szociális gondozó és ápoló képzést indít.

A Csokonai Művelődési Házban - 2014-ben indult - a célcsoport elhelyezkedését elősegítő képzések:

- házi beteggondozói tanfolyam 2014. január 8-március 5-ig (13 alkalom), résztvevők száma: 25 fő
- a Debreceni Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskola által tartott:
 - takarító képzés: 30 fő (össz. óraszám: 72 óra elmélet, melyből lement 24 óra; 288 óra gyakorlat, melyből lement 18 óra)
- Z SZI-PLUSZ Hajdúböszörmény: Gyermek-és ifjúságvédelemi képzés 24 fő (240 elméleti óra, melyből decemberben lement 114 óra)
- Türr István Képző és Kutató Intézet - Alapkompétencia képzés: A Csokonai Művelődési Házban 9 fő (200 óra), decemberben lement 96 óra részben a művelődési házban, részben a Földi Iskolában 10 fő, (200 óra) decemberben lement 96 óra, ebből a művelődési házban volt 36 óra.
- IOSZIA Gyöngyös: Konyhai kisegítő képzés: 20 fő (114 óra, melyből decemberben lement 54 óra)

2. Felvilágosító előadások szervezése

A településen az iskolavédőnők az iskolák felkérése alapján tartottak egészséges életmóddal kapcsolatos és felvilágosító előadásokat a tanulók számára.

A tudatos gyermekvállalás, és a szexuális úton terjedő betegségek megelőzése érdekében a Hajdúhadházi Mikrotérsgégi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Területi Irodája is közreműködik, a Szolgálat által szervezett programot (Fiatal Anyák Klubja) a JPH Trading Kft. óvszeradománnyal támogatta.

V. Fogyatékkal élők

1. Fogyatékkal élők és megváltozott munkaképességű személyek helyi foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása

A célcsoportba tartozók foglalkoztatási lehetőségeinek vizsgálata során nyilvánvalóvá vált, hogy az emberek többsége kezdetben kételkedve fogadja a fogyatékkal élők foglalkoztatását a nyílt munkaerőpiacon. Ennek az az oka, hogy nincs tapasztalatuk sérült társaik munkavégző kapacitásáról. Az egyik képesség csökkenése vagy hiánya gyakran maga után vonja egy másik készség megerősödését. A vezetők részéről is természetes reakció, hogy eleinte idegenkednek, vonakodnak, hogy egészségkárosodott beosztottat felügyeljenek, később azonban általában azt tapasztalják, hogy a vezetői eszköztár nem különbözik a nem fogyatékos munkavállalók körében használt módszerektől. Sajnos a fogyatékkal élők foglalkoztatásának aránya nem változott.

A mozgássérülteknek adminisztrációs munkakört, akadálymentesített épületben működő szervezetnél, cégnél, az **értelmi sérülteknek**, **hallássérülteknek** mezőgazdasági (zöldségtermesztés, virággondozás) munkálatokban való részvétele javasolt. Anyagi forrás és szakember megléte esetén mindennapos használati tárgyak készítése (népművészeti cserépedény, agyag díszek ünnepkörökhöz kötődően: hűtő mágnes, anyák napi szív, karácsonyfadísz) szivacspárna, apró ajándéktárgyak készítése, értékesítése az önkormányzati boltban, vásárokon.

Helyi szinten a fogyatékkal élők foglalkoztatottsága sajnos kilátástalan a hozzáállás és az anyagi javak hiánya miatt. Az intézkedés céljának megvalósulása érdekében folytatni kell a munkáltatók meggyőzését, ösztönzését.

2. Akadálymentesítések helyi tervezése, pályázatfigyelés

A településen végzett fejlesztések, beruházások eredményeképpen (a közösségi terek, gyalogos átkelőhelyek, a szolgáltató épületek) a fizikai akadálymentesítés folyamatosan zajlik.

2013-ban a Polgármesteri Hivatal épületében vakvezető sávok kerültek kialakításra.

2014- évben:

- a Három Szirom Óvoda új épülete: vakvezető sáv, mozgáskorlátozottak részére mosdó, rámpa, indukciós hurok, tapintható információ.
- Bocskai tér és a Jókai utcai parkolók felújítása során mozgáskorlátozott parkolóhelyek és vakvezető sávok kialakítása.
- Fogorvosi rendelő épületének felújítása: rámpa, vakvezető sáv, mozgáskorlátozottak részére mosdó tapintható információ.
- Szociális Irodaház: vakvezető sáv, mozgáskorlátozottak részére mosdó, rámpa.
- Vadas Csárda épületének felújítása során rámpa kialakítása.

2015. évben tervezett akadálymentesítés a Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézet Szilágyi Dániel utcai tagintézményében 1 lift és 2 vakvezető sáv kialakítása.

A pályázati lehetőségek figyelése folyamatos.

3. Fogyatékkal élő személyek szállítását végző szolgálat fejlesztése

Hajdúhadházon a Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Támogató Szolgálat, a Fehér Bot Alapítvány és a Hajdú Gondoskodó Kft. (fogyatékkal élők nappali ellátása) támogatja a célcsoport önálló életvitelét.

A támogató szolgáltatás a mindenkori jogszabályoknak megfelelő szakképzettséggel és tárgyi feltételrendszerrel végzett, fogyatékos személyre irányuló tevékenységek körére épülő személyes gondoskodást nyújtó professzionális szolgáltatás. A szolgáltatás a szükségletek speciális kielégítését végzi, az ellátott életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével. Célja az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel, a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által.

A szállító szolgáltatás a fogyatékkal élő személy(ek) részére, speciálisan kialakított gépjárművel, szükség esetén megfelelő segítő jelenlétében, a szükségletek kielégítését segítő szolgáltatáshoz való hozzájutást biztosító szolgáltatás.

Az intézkedés megvalósításához kapcsolódóan felmérésre került a Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Támogató Szolgálatának kihasználtsága, túlterheltsége, a hiányzó tárgyi és személyi erőforrások köre.

Szolgáltatást akadályozó tényezők

- Gépjárművel kapcsolatos akadályok: A gépjármű kapacitása a szállítási igény kielégítésére nem elegendő (utasférőhely-hiány).
- A gépjármű meghibásodása, karbantartás miatt.(nincs másik gépjármű, amely helyettesítené a speciális járművet).

Személyi feltételek hiánya

- A gépjárművezető megbetegedése.(helyettesítés nem megoldott)
- Személyi segítő jelenlétét igénylő személyszállítás esetén a személyi segítő biztosítása sem megoldott.

A pályázatfigyelés folyamatos, de a fejlesztéshez szükséges erőforrások pótlására alkalmas pályázati lehetőség nem volt.

4. A fogyatékkal élők (kerekesszékes kényeszerülők) könyvtári szolgáltatáshoz való egyenlő eséllyel hozzáférése a biztosítása

A Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria akadálymentes, mozgáskorlátozott feljáróval, mosdóval és lifttel felszerelt. A könyvespolcok között kerekesszékesekkel való közlekedés ez idáig nehézkes volt, de 2014-ben az ifjúsági és szépirodalmi részen polcok kiemelésével próbálták megkönnyíteni a közlekedést. Ebben az évben elkezdtek a szakirodalmi és kézikönyvtári részen ezen munkafolyamatok elvégzését. A könyvtár interaktív honlapja akadálymentes, a könyvtári szolgáltatások hátrányos megkülönböztetés nélkül, egyenlő eséllyel hozzáférhetőek és használhatóak.

A "Könyvet házhoz" szolgáltatás megvalósításához igényfelmérés után gépjármű bevonására lesz szükség. A szolgáltatás térítésmentes. Tartalma az idős, beteg, mozgáskorlátozott, lakáshoz kötött emberek számára a könyvek kölcsönzése, házhoz szállítása. A szolgáltatás megkönnyíti részükre a dokumentumokhoz való hozzájutás lehetőségét.

A Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria az esélyegyenlőség növelése érdekében az fokozatosan bekapcsolódik különböző pályázatokba. Ezek segítségével nemcsak az egészséges emberek számára biztosítják az információkhoz való szabad hozzáférést. A TIOP pályázat lehetőséget biztosított vakok-csökkentlátó számítógép használók számára képernyőolvasó szoftvert vásárlására, a TÁMOP projektből az intézmény Weblapja akadálymentes. Fokozatosan fejlesztik hangos könyv és öregbetűs könyvállományukat is.

Összegzés:

Megállapítható, hogy a HEP IT-ben foglalt intézkedések megvalósítása folyamatosan zajlik. A gyermekek esélyegyenlőségét érintő két intézkedés, a Családi napközi beindításának vizsgálata és a Gyógypedagógiai óvodai csoport indításának vizsgálata megtörtént, a vizsgálat eredménye alapján javasolt az intézkedéseket a HEP IT-ből törölni.

A megvalósítás alatt álló további intézkedéseket javasolt változatlan formában a HEP IT-ben hagyni.

A felülvizsgálat során elvégzett adatfrissítés, helyzetelemzés nem tárt fel új esélyegyenlőségi problémát Hajdúhadházon, ezért új intézkedések kidolgozása nem szükséges.

Hajdúhadház, 2015. január 16.

Kulcsárné Kun Katalin
HEP Fórum Elnöke

Az intézkedések megvalósításában résztvevő partnerek beszámolóí alapján összeállította:

Dr. Tóth Judit
jogi referens